

פרשת

וילך

שבת שובה

גליון מס' 37

גברי תורת משה

שיחות ודרשות של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל הכ"מ
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "זרק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב
בבית משפחת בלוי רחוב ברטנורא 9 ב"ב

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו
הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
הגהה ועריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

בבקשה לתרומות והנצחות חייגו 03-6186876

© כל הזכויות שמורות

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות
יש לשלוח מייל 6186876@gmail.com

זכרו תורת משה
פר' וילך - שבת שובה

שובה ישראל

הקב"ה אומר לנו דרך הנביא הושע, "שובה ישראל עד ה' אלוקיך כי כשלת בעוונך", הפסוק הזה צריך הסבר, מלשון הפסוק נשמע שבגלל שנכשלת בעוונות לכך שובו אל ה' עד ה' אלוקיך לא מספיק שובה ישראל תעשה תשובה על עוונותיך אלא אתה צריך להגיע עד ה' אלוקיך מדוע? שמעתי פעם הסבר מאחד הגדולים, אם בן אדם יש לו בעיה אז הוא הולך לראש העיר אם יש לו בעיה יותר גדולה אז הוא צריך ללכת לדרגה יותר גבוהה ראש העיר כבר לא מספיק, וכן מצאנו שהנביא אלישע אמר לאשה השונמית "מה לעשות לך היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא" וזה מה שכתוב פה ילדים, שובה ישראל עד ה' אלוקיך, לא מספיק אם אתה תעשה תשובה קבלה בלב שלא תחזור עוד על העבירות, מאחר שכבר נכשלת

בעוונותיך בגלל זה צריך להיות בדרגה של חרטה יותר גדולה צריך להיות ממש כזאת תשובה שהיא תבוא עד לה' אלוקיך, כמו שכתב הרמב"ם בהלכות תשובה שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם,

ירידת הדורות

עוד פירוש אפשר להסביר שובה ישראל עד ה' אלוקיך כי כשלת בעוונך, הדור שלנו הוא לא בדרגה של הדור הקודם בוודאי שגם בדור שלנו יושבים ולומדים אבל לא בדרגה של הדור הקודם איך שישבו ולמדו, יש כמובן ירידת הדורות בוודאי יש לנו גדולי ישראל אבל הם לא באותו דרגה של גדולי ישראל מהדור הקודם, מסופר מה הייתה הדחיפה של רבנו הרב מפונוביז' זצ"ל, בילדותו שהתחיל ללמוד וללמוד עד שיצא ממנו גאון הדור, ומה הביא אותו לאהבת התורה הנוראה הזאת לבנות את הישיבה

הגדולה והמפוארת ישיבת פונוביז', ידוע שהרב מפונוביז' הגיע ממשפחה עמידה, הם לא מיליונרים אבל הם היו עשירים, בעיירה איפה שהם היו גרים היה גר שמה רב אדם גדול, והמנהג בכל המקומות שבפורים שולחים משלוח מנות לרב, ובבית הוריו עשו הגרלה בין הילדים מי יביא את המשלוח מנות לרב ויצא בהגרלה שהילד יוסף שלמה כהנמן יביא את המשלוח מנות, האמא הכינה עוגה גדולה ובקבוק יין יקר והאבא קנה לרב גמרא בבא בתרא, כי הוא ידע שלרב יש בבא קמא ובבא מציעא ומה שחסר לרב זה מסכת בבא בתרא, בזמנם הספרים עלו המון כסף, הילדים שלנו לא יבינו את זה אנחנו עוד ראינו את הארון ספרים של מרן החזון איש זצוק"ל כמה ספרים היו שמה בקושי היה שם ש"ס ישן, כאשר הילד בן שתים עשרה יוסף שלמה הגיע לרב, הרבנית הוציאה

את המשלוח מנות את העוגה היא שמה על השולחן ופתאום היא ראתה שיש שמה ספר עטוף מאד יפה והיא אמרה לרב תסתכל קיבלת גמרא בבא בתרא, הרב של העיירה לקח את הגמרא והתחיל לרקוד עם הגמרא כמו שאנחנו רוקדים בשמחת תורה עם התורה ומיד אמר שיודיעו למשפחה שהפעם הסעודת פורים תהיה שעה אחת יותר מאוחר בכדי שהוא יוכל ללמוד עוד שעה בגמרא, כל כך התרגש הילד יוסף שלמה והוא לקח על עצמו להיות מתמיד, איי כאן אנחנו רואים את אהבת תורה של צדיקים של הדורות הקודמים,

אספר לכם עוד מעשה, פעם אחד הגאון הצדיק רבי חיים שמואלביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר אמר אני לא שמעתי את אברהם אבינו להגיד קריאת שמע, אני גם לא שמעתי את יצחק אבינו איך הוא אמר קריאת שמע, אני גם לא

בגלות כמעט אלפיים שנה אין ביהמ"ק רבונו של עולם הרי אתה אלוקים אמת, אתה בעל כל הכוחות בהחלט ודברך אמת וקיים לעד, הרי הדברים שאתה הבטחת זה אמת וקיים לעד ואינם משתנים לעולם, רבונו של עולם תחום עלינו עד מתי יהיה גלות עד מתי אין ביהמ"ק עד מתי אין לנו כבר נבואה עד מתי, הרי הרבונו של עולם אמת ותורתו אמת והרי אתה הבטחת ואתה בטח תקיים, בלי ספק אתה תקיים, אבל רבונו של עולם כבר קשה לחכות הדורות נחלשים, מתי יבנה ביהמ"ק מתי כבר יהיה הזמן שאנחנו נראה את הגאולה, אנא השם רחם, רחם,

עשה למען תשב"ר

ואת התפילה הזאת אנחנו מבקשים מהילדים שיתפללו למה מבקשים דווקא מהילדים אני יגיד לכם, מפני שילדים אין להם חטאים ומדוע אני אומר כך ילד

שמעתי את דוד המלך באיזה פחד הוא אמר את קריאת שמע, אבל אני שמעתי את הבריסקער רב באיזה פחד הוא אמר את קריאת שמע, ומזה יש לי ק"ו בן בנו של ק"ו איך הצדיקים הגדולים הללו אמרו קריאת שמע, אם הבריסקער רב אמר היה בכזה פחד כשאמר קריאת שמע איך אנחנו צריכים להיות בפחד כשאומרים את קריעת שמע,

ולכן אנחנו מבינים מדוע בדורות הקודמים ראו אצל הצדיקים ניסים גלויים והיום הם נדירים בגלל הירידת הדורות ולכן אומר הנביא אם אנחנו רוצים להגיע למדרגות שהיו בדורות הקודמים אנחנו צריכים לבקש את בניין ביהמ"ק שה' אלוקים ישרה שכינתו ביננו וזה הפירוש שובה ישראל עד ה' אלוקיך לבקש שהקב"ה יוריד משמים את הביהמ"ק השלישי, רבונו של עולם כמעט אלפיים שנה אנחנו

קבלה טובה לשנה החדשה
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין
 את רוע הגזירה, בראש
 השנה יכתבון וביום צום כיפור
 יחתמון מי ומי ומי... תעזרו לנו
 ילדים ותתפללו שההורים שלכם
 יהיו בריאים, ההורים מבקשים
 מהילד שבשנה הבאה עלינו
 לטובה תלמד יותר טוב אתה הרי
 רוצה ללמוד, אם אתה משחק עם
 החבר שלך אתה רואה שכל אחד
 רוצה להיות הראשון שמשיג, כך
 צריך להיות ברוחניות להיות
 המתמיד הגדול ביותר וכן בתפילה
 תפילה הטובה ביותר וכן
 בהתנהגות בין אדם לחברו להיות
 נח לבריות ביותר,

בימים כאלו קדושים תבקשו
 רבונו של עולם אני כבר
 רוצה להיות טוב אני כבר לא רוצה
 לדבר באמצע התפילה אני כבר
 לא ירים ידיים איי ילדים אתם
 יכולים לקבל על עצמכם לשמוע
 בקול ה' שציווה לשמוע בקול

לא מדבר פעם באמצע התפילה?
 חלילה ילד לפעמים לא מתקוטט
 עם החבר שלו? המרים יד על
 חברו אני לא רוצה להגיד איך
 נקרא! למה כאשר אבא עושה בר
 מצווה לילד שלו הוא מברך ברוך
 שפטרני מעונשו של זה, מפני
 שאת החטאים ואת השגיאות
 שאתם עושים בילדותכם עד לבר
 מצווה זה הולך על חשבון של
 האבא שלכם, ולכם נשארים רק
 הזכויות שאתם עושים, ולכן
 התפילה שלכם מתקבלת יותר,
 ואתם ילדים יכולים להתפלל על
 ביאת הגואל ואתם יכולים לקדם
 את הגאולה מפני שאין לכם
 חטאים, אנא ילדים חוסו חוסו
 תעזרו שהגאולה השלימה תבוא
 כבר, מספיק כבר כמעט אלפיים
 שנה אנחנו בגלות תתפללו
 שהקב"ה ישלח לנו את הגאולה
 במהרה, זה הבקשה מה שיש לנו
 אליכם,

ההורים ולשמוע בקול הרבנים
שלנו שמדריכים אתכם איך להגיע
לשלימות,

ימים הנוראים בימי בחרותי

זכורני מימי בחרותי כאשר הגיעו
הזמנים הקשים בשנת
תרצ"ט כל הבעלי תפילות של
הכפרים בסביבת מגורי היו בדרך
כלל השוחטים ילידי פולין,
ובתקופה ההיא גרשו אותם
מהונגריה למקום מושבם בפולין,
והיו חסרים בעלי תפילה לימים
נוראים בכפרים אלו, מורי ורבי
הגאון רבי מאיר לייב פריי זצוק"ל
הי"ד האדמו"ר משוראני ביקש
מהבחורים ללכת להתפלל ביוה"כ
בכפרים אלו, פחדתי מאד כי טרם
מלאו לי שמונה עשרה שנים אבל
הרבי אמר לי כי בן תורה ראוי לזה,
הלכתי יחד עם חבר אחד
מתלמידי הישיבה ועלי הוטל
להתפלל לפני העמוד תפילת כל
נדרי ומוסף של יום הק', לסעודת
המפסקת אכלתי אצל ראש הקהל

שהיה קצת רחוק מלהיות ת"ח
אבל את היראת שמים שראיתי
שם קשה לתאר בשעת הסעודה
התפרץ הנ"ל בבכי בצורה שעד אז
לא ראיתי כדוגמתו, יום אחרי יום
הק' נסעתי מהישיבה בשוראן
לביתי בפרשבורג, הנסיעה הייתה
כרוכה בעמל כי הרכבות היו
תפוסים בעד חיילים ושעות
המתינו לתורנות, בחזרה לבית
הורי קרה לי בנו של רבי ר' וולף ז"ל
(חתנו של משפחת בנדיקט)
ואמר לי כי לרבי אין עדיין אתרוג
ואין את מי לשלוח על אף שהייתה
סכנה שאצטרך להישאר ליום א'
בחג הסוכות אצל הרבי הי"ד
הסכימה האמא שלי בלב קשה
מאד, נסעתי יום שלם (נסיעה של
שעתיים) התקבלתי בלבביות
נפלאה אצל רבי הי"ד הרבי
התרגש מאד מהאתרוג היפה ואז
מצאתי מקום לבקש מהרבי
שיברכני, ואז אמר לי כך, יודע אני
כי רצונך לנסוע לארץ ישראל (לא

ידוע לי מי סיפר לרבי אבל בין
הבחורים דברו כבר לאן לברוח)
ולכן אני מברך אותך שתזכה לבוא
לשם ואח"כ שם ידו על ראשי
ובירך כאב את בנו בחסדי ה'
הברכה התקיימה ולפני הנסיעה
ביקשתי שוב ברכתו ושלח הרבי
גלויה ע"י בנו ר' דוד הי"ד הגלויה
נמצאת אצל בני ר' אליעזר נ"י ומיד
עמדתי לחזור הביתה ובחסדי ה'
הגעתי מספר שעות לפני החג, זו

הפעם הראשונה בחיי הרגשתי כי
קיימתי מצוות כיבוד אם כראוי
שמחת אימי היה שאף פעם לא
הראתה את רגשותיה וקבלה אותי
בדמעות, ימי הסוכות עברו
האווירה הייתה מאד לא נעימה
הפחד גבר גם את הסוכה, סוכת
הקהילה שעמדה בחצר בית
הכנסת העמידו לא במקומה
כנראה בגלל פחד השכנים הגויים,

גוט שאבעס ובתיבה וחתימה טובה.

"מזל טוב וגדי לא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הר"ר יחיאל סוקולובסקי שליט"א

חתן הרה"ג ר' יעקב טורק שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו בשעטו"מ,

יה"ר שיזכו אביו ואמו

להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעיתו ובזמנו

לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים

ויזכו הוריו וזקניו לרוות רוב נחת דקדושה

ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אצומק הא2 מכון "זכרו תורת משה"

א לל מזוד וללהתבלל

לרפואת הרה"ג ר'

רפאל אברהם ישעיהו בן מלכה יענטא

ולרפואת הרה"ג ר' אברהם בן סערל

ולרפואת הרה"ג ר' אלעזר בן סימה לאה

ולרפואת הרה"ג ר' בצלאל בן יהודית

ולרפואת הרבנית מרת שפרה בת חנה

לרפואה שלימה בקרוב ממש

בתוך שאר חולי ישראל

נודב ע"י

הרב אברהם חיים טורק שליט"א

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוק"ל הכ"מ

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו המחנכת הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

